

Ігор Бриндак, викладач ДДС

У наш час нікого не здивують різноманітні публікації, у яких пропагується ідея, що написане у Святому Письмі начебто не є правдою, ніби Писання хтось спотворив, переінакшив і т.д. Історія знає осіб, які не просто повторювали чийсь слова, а самі вирішили перевірити, так воно було, чи ні. Про одну таку людину розповідає фільм американського режисера Джона Ганна «Христос під слідством». Про цю стрічку і піде мова у публікації.

Коли хтось із глядачів, бажаючи переглянути фільм «Христос під слідством», помітить у постері нотатку «Знято на основі реальних подій», то напевно одразу зробить висновок, що мова йде про історичну стрічку на зразок «Страсті Христові» Мела Гібсона, але дуже здивується, побачивши на екрані події 1980-го року. Стрічка дійсно знята на реальних подіях. Розповідається у ній про життя американського журналіста Лі Стробела, який пізніше став відомим богословом. Отож події розпочинаються у 1980 році. Лі Стробел, молодий перспективний журналіст, якраз отримав нове призначення вести рубрику, присвячену кримінальним розслідуванням у часописі «Чикаго Трібюн». Нова праця вимагає постійного спілкування з працівниками правоохоронних органів і юристами загалом. Лі одружений, має дочку, а його дружина Леслі готується до народження ще однієї дитини. Лі і Леслі є переконаними атеїстами. В той же час Лі дотримується принципу, що «факти – це дорога до правди і найкращий засіб по боротьбі зі забобонами, невіглаством і тиранією». Тому у всіх журналістських розслідуваннях він веде себе чесно. Але одного разу із дитиною Стробелів стається нещасний випадок, який мало не коштує їй життя. Все завершується щасливо. Але після цієї події Леслі починає відвідувати церкву і згодом говорить своєму чоловікові, що вважає себе християнкою. У подружжі починаються напружені стосунки. Лі хоче доказати своїй дружині, що вона не права. Він має досвід у журналістських розслідуваннях а також знає усі тонкощі юриспруденції і тому розпочинає власне журналістське розслідування факту Воскресіння Ісуса Христа. Лі знає, що якщо доказати, що Воскресіння не було, то вся християнська віра розсиплеться. У книжках, написаних противниками християнства, Лі знаходить різні «пояснення» факту Воскресіння: давня легенда, вигадка учнів,

нав'язливі самонавіювання а також те, що начебто Христос на хресті насправді не помер, а тільки втратив свідомість, а в гробі прийшов до себе. Бажаючи знайти підтвердження хоча б однієї із цих гіпотез, Лі зустрічається із істориками, археологами, психологами, медиками...

У фільмі піднімається тема взаємин віри і розуму. Так, ніхто з нас не жив у I-му столітті. Ми не мали нагоди спілкуватися з Ісусом з Назарету, бути свідками його розп'яття і Воскресіння. Лі Стробел теж цього всього був свідомий. Але він, як кримінальний репортер, знав й інше: коли суд, наприклад, виносить вирок у якійсь справі, то це не означає, що судді особисто були свідками злочину. Правда, іноді бувають випадки, коли подія знята на відео, тоді, без сумніву, розслідувати справу легше. Але у більшості випадків так не є. Та й відео теж потребує перевірки, чи не було часом у ньому монтажу. Тому найчастіше у суді опираються на свідків та експертів. Власне тим шляхом і пішов Лі Стробел. Зрозуміло, хто були свідками: апостоли. А оскільки вони жили досить давно, то відповісти, чи дійсно їхні розповіді були з того часу, могли відповідні експерти, до яких Лі і звертався.

І тут маємо ще один важливий момент. Багато людей думає, що головним доказом Христового Воскресіння було те, що прийшли жінки-мироносиці і побачили порожню гробницю. Так, це важливий момент, але не головний. Основним є той, що Ісус, вже будучи живим, з'являвся апостолам та іншим людям. І загалом після Воскресіння його бачило понад 500 людей (1Кор 15,6). Саме таку кількість згадує апостол Павло і додає: «... більшість з яких живе й досі, деякі ж померли» (1Кор 15,6). «Досі» – тобто жили тоді, коли апостол писав свої послання. Крім того слід врахувати, що Павло – це колишній Савло, переслідувач християн, який змінив своє життя тільки тому, що сам особисто зустрівся із Воскреслим Христом. А вкінці він, як і більшість апостолів, теж загинув мученицькою смертю. У фільмі Лі говорить, що мучеництво апостолів не є доказом їхньої правдомовності, адже траплялося, що люди віддавали своє життя за брехню. Правда, за умови, якщо людина не знає, що це брехня. До апостолів ж цього ми віднести не можемо, адже вони знали, як все було насправді. Тому одне з двох: або апостоли віддали своє життя за брехню, яку самі ж вигадали, або Христос дійсно воскрес.

Хто уважно читав всі чотири Євангелії, той, напевно, зауважив, що при описі одних і тих же подій у євангелістів існує деяка різниця. На цей факт противники християнства звертали увагу ще в римські часи. Звертають увагу і тепер. Ясна річ, є згадка про це у фільмі. А пояснення, яке там дається, теж не є новим. Його дав ще святий Августин у своєму трактаті «Про згоду Євангелістів». А саме: ті розбіжності і є якраз підтвердженням правдивості Євангелій, бо показують, що євангелісти писали незалежно один від одного. І в той же час усі згадували про Воскресіння. До речі, це також спростовує твердження, що начебто Церква протягом історії переінакшила зміст Євангелій спотворивши їх. Якби так сталося, то тих розбіжностей не було б, бо хто видає брехню за правду, намагається представити свій обман правдоподібним.

У стрічці, на жаль, не згадано про ще один важливий аргумент правдивості християнства, тобто про прихід Ісуса Христа, деякі важливі моменти з Його життя, смерті і Воскресіння було заявлено наперед. Кожен, хто читає Євангеліє, знайде багато посилань на Старий Завіт, а коли загляне туди, то побачить, що ці речі там дійсно написані.

У декого з читачів, можливо, виникне логічне запитання: все вищевказане підтверджує правдивість Євангелії, але ж чому тоді християни приймають книги Старого і Нового Завітів як богонатхненні? А приймаємо їх через віру в Ісуса Христа. І тут важливо не переплутати причину з наслідком. Ми не тому віримо в Ісуса Христа, що про Нього написано в Біблії. А віримо, що все написано у Вічній Книзі завдяки Спасителеві. Вище ми вже переконалися, що Той, кого називали Ісусом з Назарету, – це не просто Вчитель моральності або один з давніх філософів. Бо якщо Його прихід був наперед пророкованим, якщо Він був розп'ятий і воскрес третього дня, то це означає, що був дійсно Тим, ким Себе називав: Спасителем, Сином Божим, Богом. А Бог, як ми розуміємо, не може ані помилятися, ані обманювати. Тому коли будемо читати Євангеліє, то побачимо, що Спаситель неодноразово посилався на писання Старого Завіту і вважав їх святими та Богонатхненними (Мт 4,3-8; Мт 22,41-46; Лк 4,21; Лк 24,27; Йо 6,39-47 та інші). А чому ми віримо у Новий Завіт? Та тому, що Ісус пообіцяв, що буде зі своїми учнями аж до кінця світу (Мт 28,20). А також, що дасть їм Святого Духа, який їх все навчить і все пригадає (Йо 14,26). Власне, учні Христа і написали Новий Завіт. Але ж ми знаємо, що апостоли давно покинули цей світ. Так, але учні – це не тільки апостоли, це і заснована Христом Церква (Мт 16,18) і Святий Дух, який є у Церкві, не дасть можливість їй зблудити і допоможе зберегти ці Писання так, як потрібно і які потрібно. Тому не варто перейматися всілякими сенсаціями, що начебто знайшли якусь нову святу книгу, про яку раніше не знали. Якщо про неї у Церкві не знали, то значить вона і не є свята книга.

Повернемося до фільму. У стрічці також показано, як Лі Стробел, окрім питання про Воскресіння Христа, розслідує ще одну справу про поранення поліцейського для часопису, в якому працює. Спочатку він приходить до цілком помилкових висновків, які з-під його пера виходять на першій шпальті. Переконавшись, що припустився помилки, Лі чесно це визнає не тільки перед колегами, але й перед читачами. Так Лі зробив для себе висновок, що не можна спиратися на аргументи тільки однієї сторони, і це допомогло йому не тільки у розслідуванні кримінальних справ, але в пошуках правди про вічні істини. Важливо про це пам'ятати і нам. І коли Лі Стробел ще був атеїстом, а пізніше став християнином, у нього була одна позитивна риса – вірність правді. Як вже було сказано, він мав життєве правило: «Факти – це дорога до правди і найкращий засіб проти забобонів, невігластва, тиранії». Завдяки цьому він не боявся визнати власні помилки а також піти проти свого оточення, коли вважав, що воно йде хибним шляхом.

Лі Стробел описав свої духовні пошуки у книзі, яка так і називається: «Христос під слідством». Згодом він видав ще близько 20-ти книжок, як правило, релігійної тематики. Знятий за мотивами його життя художній фільм додасть нам багато позитиву, тому раджу при нагоді його переглянути.

Ігор БРИНДАК, «Христос під слідством» // СЛОВО № 2 (74)